

Θουκυδίδης «Ιστορίαι» Γ' 70

ΚΕΙΜΕΝΟ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐστασίαζον, ἐπειδὴ ἦλθον αὐτοῖς οἱ ἀφεθέντες ὑπὸ Κορινθίων οἱ αἰχμάλωτοι ἐκ τῶν ναυμαχιῶν περὶ Ἐπίδαμνον, τῷ μὲν λόγῳ διηγγυημένοι τοῖς προξένοις ὀκτακοσίων ταλάντων, ἔργῳ δὲ πεπεισμένοι Κορινθίοις προσποιῆσαι Κέρκυραν. καὶ οὗτοι ἔπρασσον, μετιόντες ἕκαστον τῶν πολιτῶν, ὅπως ἀποστήσωσιν τὴν πόλιν Ἀθηναίων. καὶ ἀφικομένης Ἀττικῆς τε Κορινθίας νεὼς καὶ ἀγουσῶν πρέσβεις καὶ καταστάντων ἐς λόγους Κερκυραῖοι ἐψηφίσαντο εἶναι μὲν ξύμμαχοι Ἀθηναίοις κατὰ τὰ ξυγκείμενα, φίλοι δὲ Πελοποννησίοις ὥσπερ καὶ πρότερον. καὶ (ἦν γὰρ Πειθίας	Και οἱ Κερκυραῖοι βρίσκονταν σε εμφύλια διαμάχη, από τότε που επέστρεψαν σ' αυτούς, αφού ελευθερώθηκαν από τους Κορίνθιους, οἱ αἰχμάλωτοι από τις ναυμαχίες γύρω από την Επίδαμνο, φαινομενικά επειδὴ ἐγγυήθηκαν οἱ ἀπεσταλμένοι το ποσό των οκτακοσίων ταλάντων, στην πραγματικότητα ὅμως, επειδὴ εἶχαν πειστεί από τους Κορίνθιους να φέρουν με το μέρος τους την Κέρκυρα. Και αὐτοὶ ἐνεργούσαν ¹ , πλησιάζοντας τον κάθε πολίτη χωριστά, για να απομακρύνουν την πόλη από τους Αθηναίους ² . Και φτάνοντας αθηναϊκό και κορινθιακό πλοίο. που μετέφεραν πρεσβευτές και αφού ἦρθαν σε διαπραγματεύσεις, αποφάσισαν οἱ Κερκυραῖοι να εἶναι σύμμαχοι με τους Αθηναίους σύμφωνα με την ισχύουσα συνθήκη ³ και φίλοι με τους Πελοποννήσιους, ὅπως και προηγουμένως. Και (γιατί ἦταν ο Πειθίας
--	--

¹ Εννοεῖ τους ολιγαρχικούς που εἶχαν ἐπιστρέψει από την Κόρινθο.

² Βλέπε σχόλιο σελίδας 301 στο σχολικό βιβλίο.

³ Η Κέρκυρα δεν ἦταν μέλος της Αθηναϊκῆς Συμμαχίας, ἀλλὰ συνδεόταν με την Αθήνα με μια συνθήκη «ἐπιμαχίας», δηλαδή ἀμυντικῆς συμμαχίας. Σύμφωνα με τη συμμαχία αὐτή, ἡ Αθήνα ἦταν υποχρεωμένη να συνδράμει τη Κέρκυρα μόνο στην περίπτωση που ἡ τελευταία δεχόταν ἐπίθεση από τρίτη δύναμη.

ἐθελοπρόξενός τε εθελοντής πρόξενος
 τῶν Ἀθηναίων των Ἀθηναίων
 καὶ προειστήκει και αρχηγός
 τοῦ δήμου) του δημοκρατικού κόμματος)
 ὑπάγουσιν αὐτὸν τον σύρουν
 οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐς δίκην, αυτοὶ οἱ ἄνδρες στο δικαστήριο
 λέγοντες με την κατηγορία
 καταδουλοῦν ὅτι προσπαθεῖ να υποδουλώσει
 τὴν Κέρκυραν Ἀθηναίοις. την Κέρκυρα στην Αθήνα.
 ὁ δὲ ἀποφυγὼν Και εκείνος, αφού αθώωθηκε,
 ἀνθυπάγει καταγγέλλει με τη σειρά του
 τοὺς πέντε πλουσιωτάτους τους πέντε πιο πλούσιους
 ἄνδρας αὐτῶν, ἄντρες ἀπὸ αὐτοὺς,
 φάσκων ισχυριζόμενος
 τέμνειν χάρακας ὅτι κόβουν τους πάσσαλους των α-
 μπελιῶν μπελιῶν
 ἐκ τε τοῦ τεμένους τοῦ Διὸς ἀπὸ τα ιερὰ εδάφη του Δία
 καὶ τοῦ Ἀλκίνου· και του Αλκίνου.
 ἐπέκειτο δὲ ζημία Και ἐπιβλήθηκε πρόστιμο
 καθ' ἑκάστην χάρακα για κάθε πάσσαλο
 στατήρ. ἓνας στατήρας.
 αὐτῶν δὲ ὀφλόντων Και ἐπειδὴ ἐκείνοι καταδικάστηκαν να
 καὶ καθεζομένων και κάθονταν
 ἱκετῶν ως ἱκέτες
 πρὸς τὰ ἱερὰ στα ιερὰ
 διὰ πλῆθος τῆς ζημίας, ἐξαιτίας της βαριάς χρηματικῆς ποι-
 ὅπως ταξάμενοι ἀποδοῶσιν, νής,
 ὁ Πειθίας για να πληρώσουν το πρόστιμο ὅστε-
 (ἐτύγγανε γὰρ ρα ἀπὸ συμφωνία για το ὕψος του,
 καὶ ὣν βουλῆς) ο Πειθίας
 πείθει (διδότι συνέβαινε
 ὥστε χρήσασθαι να εἶναι και μέλος της βουλῆς)
 τῷ νόμῳ. πείθει (τους βουλευτές)
 οἱ δ' ὥστε να εφαρμοστεῖ
 ἐπειδὴ ἐξείργοντο ὁ νόμος.
 τῷ τε νόμῳ Εκεῖνοι ὁμῶς (οἱ ολιγαρχικοί),
 καὶ ἅμα ἐπυνθάνοντο ἐπειδὴ αποκλείονταν
 τὸν Πειθίαν, ἀπὸ το νόμο
 ἕως ἔτι βουλῆς ἐστί, και ταυτόχρονα πληροφοροῦνταν
 μέλλειν ὅτι ο Πειθίας,
 ἀναπείσειν τὸ πλῆθος ὅσο ἦταν ἀκόμη βουλευτής,
 νομίζει σκόπευε
 τοὺς αὐτοὺς φίλους να μεταπείσει την πλειοψηφία
 τε καὶ ἐχθροὺς και θεωροῦν
 τους ἰδίους φίλους τους ἰδίους φίλους
 και ἐχθροὺς και ἐχθροὺς

Ἀθηναίοις,	με τους Αθηναίους,
ξυνίσταντό τε	συνωμότησαν
καὶ λαβόντες ἐγχειρίδια	καὶ παίρνοντας μαχαίρια,
ἐσελθόντες ἐξαπιναίως	αφού μπήκαν αιφνιδιαστικά
ἐς τὴν βουλὴν	στην βουλή
κτείνουσι τὸν τε Πειθίαν	σκοτώνουν και τον Πειθία
καὶ ἄλλους τῶν τε βουλευτῶν	και άλλους από τους βουλευτές
καὶ ἰδιωτῶν	και τους πολίτες,
ἐς ἐξήκοντα·	περίπου εξήντα.
οἱ δὲ ὀλίγοι τινες	Και λίγοι
τῆς αὐτῆς γνώμης	ομοϊδεάτες
τῷ Πειθίᾳ	του Πειθία
κατέφυγον	κατέφυγαν
ἐς τὴν Ἀττικὴν τρίηρη	στην αθηναϊκή τρίηρη
ἔτι παροῦσαν.	που βρισκόταν ακόμη εκεί ⁴ .

1. Ερμηνευτικές ερωτήσεις

1. Ποιος ήταν ο λόγος της εσωτερικής αναταραχής το καλοκαίρι του 428 π.Χ. στην Κέρκυρα;
2. Ποιο ήταν το πρόσχημα και ποια η πραγματική αιτία απελευθέρωσης των Κερκυραίων αιχμαλώτων από τους Κορίνθιους;
3. Ποιες ήταν οι ενέργειες των Κερκυραίων ολιγαρχικών, όταν αυτοί επέστρεψαν στην πατρίδα τους από την αιχμαλωσία στην Κόρινθο;
4. Με ποιο σκοπό κατέφτασαν ταυτόχρονα το αθηναϊκό και κορινθιακό πλοίο με πρεσβευτές; τι φανερώνει αυτή η «επίσκεψη» για την Κέρκυρα;
5. Ποιες ήταν μέχρι τότε οι σχέσεις ανάμεσα στην Κέρκυρα από τη μια πλευρά και την Αθηναϊκή και Πελοποννησιακή συμμαχία από την άλλη;
6. Ποια ήταν η απόφαση των Κερκυραίων σχετικά με την εξωτερική πολιτική τους έναντι της Αθήνας και της Σπάρτης; πως θα χαρακτηρίζατε την πολιτική αυτή;
7. Ποιο ήταν το πολίτευμα της Κέρκυρας την εποχή εκείνη και ποια τα πολιτικά κόμματα που υπήρχαν στο νησί;
8. Τι γνωρίζετε για τον θεσμό του «εθελοπρόξενου»;
9. Ποιοι, με ποια κατηγορία και για ποιο λόγο κατηγορήσαν τον Πειθία;
10. Ο Πειθίας μετά την αθώωσή του κατηγορεί τα πιο ηγετικά στελέχη των ολιγαρχικών. Να χαρακτηρίσετε την πράξη του αυτή.
11. Ποια είναι η κατηγορία του Πειθία εναντίον των επιφανών ολιγαρχικών; είναι όμοια ως προς το περιεχόμενό της με την κατηγορία που εξαπέλυσαν οι ολιγαρχικοί εναντίον του Πειθία; να τις συγκρίνετε.
12. Ποια ήταν η ποινή που επέβαλλε το δικαστήριο στους ολιγαρχικούς; τι, κατά τη γνώμη σου αποδεικνύει η απόφαση αυτή του δικαστηρίου;
13. Ποιες ήταν οι άμεσες αντιδράσεις των ολιγαρχικών μόλις πληροφορήθηκαν την ποινή που επέβαλε το δικαστήριο και ποιες οι ενέργειες του Πειθία απέναντί τους; Πως θα τις χαρακτηρίζατε;
14. Ο Πειθίας είχε ως στόχο την μεταβολή της εξωτερικής πολιτικής της Κέρκυρας; τι ακριβώς επιθυμούσε και με ποιο τρόπο θα το πραγματοποιούσε;

⁴ Το αθηναϊκό πλοίο σύμφωνα με το εθιμικό δίκαιο της εποχής (και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο των ημερών μας) θεωρούνταν αθηναϊκό και όχι κερκυραϊκό έδαφος στο οποίο μάλιστα μπορούσαν οι Αθηναίοι να παρέχουν ασυλία. Επομένως οποιαδήποτε εισβολή των Κερκυραίων ολιγαρχικών θα αποτελούσε casus belli (αφορμή πολέμου) με την Αθήνα. Προσέξτε πως η αθηναϊκή τρίηρης παραμένει ακυροβολημένη στο λιμάνι της Κέρκυρας, αφού υπάρχει κλίμα έντασης στο νησί και αναμένονται ραγδαίες εξελίξεις.

15. Ποια ήταν η ακραία ενέργεια στην οποία προέβησαν οι Κερκυραίοι ολιγαρχικοί στο τέλος της παραγράφου; ποια ήταν, κατά τη γνώμη σας, τα αίτια και οι αφορμές που οδήγησαν σε μια τέτοια ακρότητα;

2. Γραμματικές ασκήσεις

1. **νομίζεῖν - λαβόντες**: Να γράψετε τους ίδιους τύπους σε όλους τους χρόνους.
2. Να καταγραφούν οι ρηματικοί τύποι των τελευταίων δυο περιόδων της παραγράφου που αναφέρονται στο πραξικόπημα των ολιγαρχικών και να μεταφερθούν στους άλλους χρόνους δυο από αυτούς (με δική σας επιλογή).
3. **τεμένους, ἄνδρες, πλῆθος, χάρακα, στατήρ**: Να γράψετε τις πλάγιες πτώσεις των ουσιαστικών στον ενικό και πληθυντικό αριθμό.
4. **ὀλίγοι, φίλοι, ἐχθροί**: Να γράψετε τα παραθετικά των επιθέτων στο ίδιο γένος, πτώση και αριθμό.

4

3. Συντακτικές ασκήσεις

1. Να εντοπίσετε τα απαρέμφατα του κειμένου και να προσδιορίσετε το είδος και τη θέση τους στο λόγο.
2. **ὅπως ἀποστήσωσιν Ἀθηναίων τὴν πόλιν, ὥστε τῷ νόμῳ χρῆσασθαι**: Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις προτάσεις.
3. Να εντοπίσετε τα ποιητικά αίτια του κειμένου και να γράψετε με ποιους άλλους τρόπους εκφέρεται το ποιητικό αίτιο.
4. **ὁ δὲ ἀποφυγὼν, τοῦ Ἀλκίνοῦ**: Να γράψετε τα υποκείμενα των ρηματικών τύπων και τα αντικείμενα (όπου υπάρχουν).
5. Να γράψετε α) τις αιτιολογικές και β) τις χρονικές μετοχές του κειμένου.

4. Λεξιλογικές - Σημασιολογικές ασκήσεις

1. **ὀφειλή, φήμη, ποίημα, τομή, ταμίας, εγγύηση, εξόφληση, λαβή, προϊστάμενος, αποστάτης, τύχη, είσοδος, τεμάχιο**: Με ποιες λέξεις του κειμένου σχετίζονται ετυμολογικά οι παραπάνω;
2. **πυνθάνομαι, πείθομαι**: Ποια είναι η σημασία καθενός ρήματος;
3. **ἀποδῶσιν, ἐτύγχανε**: Να γράψετε τέσσερα παράγωγα ουσιαστικά ή επίθετα, απλά ή σύνθετα, για καθένα από τα ρήματα που δίνονται και να σχηματίσετε με αυτά ονοματικά σύνολα.
4. **ἀγουσὼν**: Να γράψετε δέκα παράγωγα ουσιαστικά, απλά ή σύνθετα, από το ρήμα ἄγω.
5. **ξυγκείμενα**: α) Ποια είναι η σημασία της λέξης; β) Αντικαθιστώντας την πρόθεση διαδοχικά με πέντε άλλες προθέσεις, να γράψετε σύνθετες λέξεις, δόκιμες στη νέα ελληνική, και να τις χρησιμοποιήσετε σε σύντομες φράσεις.

5. Εργασίες για το σπίτι

1. Ποια στοιχεία μπορούμε να αντλήσουμε από το κεφάλαιο 70 για το πολιτικό καθεστώς των πόλεων - κρατών και τις μεταξύ τους σχέσεις;
2. **πρὸς τὰ ἱερὰ ἱκετῶν καθεζομένων**: Να γράψετε τι ήταν η «ἱκεσία» και ποια θέση είχε στην αρχαία ελληνική κοινωνία, αναφέροντας παραδείγματα από την ιστορία ή τη μυθολογία. Να τη συγκρίνετε με ανάλογους σημερινούς θεσμούς ως προς τη μορφή, το κύρος και το περιεχόμενο.
3. Με ποια επιχειρήματα ένας οπαδός της δημοκρατικής παράταξης θα αιτιολογούσε τη συμπεριφορά του Πειθία και με ποια επιχειρήματα ένας οπαδός των ολιγαρχικών θα δικαιολογούσε τις πράξεις των ομοϊδεατών του;